

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1944/2016
28.12.2017. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца Удружења осигуравача Србије – Гарантни фонд, из ..., кога заступа Гордана Голубовић, адвокат из ..., против тужене АА из ..., коју заступа Милорад Алексић, адвокат из ..., ради регреса, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1074/14 од 08.06.2016. године, у седници већа одржаној дана 28.12.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужене, **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж 1074/14 од 08.06.2016. године, у усвајајућем делу, **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 11868/13 од 14.11.2013. године и обавезује тужилац да на име трошкова парничног поступка по ревизији исплати туженој износ од 111.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 11868/13 од 14.11.2013. године одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се тужена обавезе да тужиоцу на име регреса исплати 510.549,00 динара са законском затезном каматом од 30.12.2012. године па до исплате. Истом пресудом обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 51.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1074/14 од 08.06.2016. године преиначена је првостепена пресуда и обавезана тужена да тужиоцу на име регреса исплати 510.549,00 динара са каматом од 15.12.2005. године па до исплате, док је захтев за исплату камате на досуђени износ за период од 30.12.2002. године до 14.12.2005. године одбијен. Преиначено је решење о трошковима поступка и обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 210.900,00 динара са каматом од 14.11.2013. године па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у усвајајућем делу благовремено је изјавила ревизију тужена због погрешне примене материјалног права на основу члана 404. Закона о парничном поступку.

Ревизија туженог је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку. Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...55/14), који се у овој парници примењује на основу члана 506. став 2. истог закона, и налази да је ревизија основана.

У спроведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд у поступку по ревизији пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужена је дана 26.03.2000. године управљала путничким возилом, власништво њеног сада пок. оца ББ и изазвала саобраћајни удес својом кривицом. Тужена је у кривичном поступку оглашена кривом пресудом Општинског суда у Кикинди К 4/02 од 19.02.2002. године за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја и изречена јој је условна осуда. Оштећене из наведеног удеса су водиле парницу ради накнаде нематеријалне штете у којој је Гарантни фонд обавезан на исплату накнаде штете ВВ од 350.000,00 динара и ГГ у износу од 70.000,00 динара са каматом и трошковима поступка. Поступајући по пресуди тужилац је 30.12.2002. године оштећенима исплатио на име накнаде штете укупан износ од 510.549,00 динара. Возило којим је тужена изазвала саобраћајни удес је било регистровано и осигурано на дан удеса код ДД ... . У току парнице за накнаду штете над ДД није био отворен поступак стечаја, али је у поступку погрешно утврђено због грешке у кривичним списима да за возило није био закључен уговор о обавезном осигурању.

На утврђено чињенично стање првостепени суд је применом члана 104. став 2. Закона о осигурању имовине и лица закључио да нема основа за регресно потраживање тужиоца јер тужена није била власник возила, којим је изазвана саобраћајна незгода.

Побијаном другостепеном пресудом усвојен је тужбени захтев оценом да је регресни захтев основан на основу члана 154. став 1., 324. став 2. и 939. став 1. Закона о облигационим односима и члана 87. став 2. Закона о осигурању имовине и лица.

По оцени Врховног касационог суда на правилно утврђено чињенично стање погрешно је побијаном одлуком примењено материјално право преиначењем првостепене пресуде и усвајањем тужбеног захтева.

Тужилац је поднео тужбу ради регреса на основу члана 104. Закона о осигурању имовине и лица. У овом случају није било спорно да је тужилац на основу правноснажне пресуде исплатио накнаду нематеријалне штете оштећенима иако нису били испуњени законски услови из члана 99. Закона о осигурању имовине и лица а све због погрешног уверења да је тужена удес

проузроковала неосигураним возилом. Према члану 104. став 2. Закона о осигурању имовине и лица („Службени лист СРЈ“ бр. 30/96) важећем у време настанка штете било је прописано да се регресни захтев, по исплати накнаде штете, остварује од власника моторног возила, односно ваздухоплова који није закључио уговор о обавезном осигурању и то за исплаћени износ накнаде штете, камату и трошкове. Према члану 105. став 2. истог закона уколико се после исплате накнаде штете установи да је одређено моторно возило односно ваздухоплов проузроковао штету, регресни захтев се остварује према организацији за осигурање са којом је био закључен уговор о обавезном осигурању и то за исплаћени износ накнаде штете, камату и трошкове. Како су наведеним одредбама, као специјалним прописом регулисана правила за регресни захтев гарантног фонда, по оцени Врховног касационог суда по наведеним основима услед недостатка пасивне легитимације искључена је одговорност тужене као лица које је у време саобраћајног удеса управљало као овлашћено лице, осигураним возилом и није било власник истог.

По оцени Врховног касационог суда, одговорност тужене је побијаном одлуком погрешно засновано на правилима о законској суброгацији и преласку осигураникових права према одговорном лицу на осигуравача. Према одредби члана 939. став 1. Закона о облигационим односима исплатом накнаде из осигурања прелазе на осигуравача, по самом закону, до висине исплаћене накнаде сва осигураникова права према лицу које је по ма ком основу одговорно за штету. Одредбама става 4. истог члана, које другостепени суд изоставља у примени својом одлуком, прописани су изузетци и одступања од суброгације, према којима, изузетно од правила о прелазу осигураникових права на осигуравача, ова права не прелазе на осигуравача ако је штету проузроковало лице у сродству у првој линији са осигураником или лице за чије поступке осигураник одговара, или које живи са њим у истом домаћинству или лице које је радник осигураника, осим ако су та лица штету проузроковала намерно. Из цитираних одредби произилази да за разлику од регреса где се ради о правима осигуравача, који је исплатио накнаду трећем оштећеном лицу и који се са захтевом обраћа одговорном лицу код суброгације осигуравач ступа у право осигураника према трећем одговорном лицу. У случају суброгације осигураник је оштећено лице и његова права прелазе на осигуравача, а код регреса осигураник је одговоран за штету и ради се о правима осигуравача према осигуранику који није покривен осигурањем. У овом случају изостао је један од основних услова за суброгацију, а то је постојање одштетног захтева осигураника према одговорном лицу. Истовремено испуњени су услови за примену изузетка од суброгације јер је тужена ћерка осигураника, власника возила (сродство у првој линији) и према опису кривичног дела, које је извршила, цитираног првостепеном пресудом, саобраћајни удес није проузроковала намерно већ из нехата услед чега другостепени суд неосновано заснива одлуку о усвајању тужбеног захтева на наведеном пропису о законској суброгацији.

Према члану 87. став 2. Закона о осигурању имовине и лица организација за осигурање која је накнадила штету оштећеном лицу ступа у његово право према лицу одговорном за штету за износ исплаћене накнаде, камату и трошкове, ако није наступила њена обавеза према условима уговорима о осигурању од аутоодговорности. Другостепена одлука не садржи разлоге из којих према условима осигурања није наступила обавеза организације за осигурање, нити ова

околност произилази из изведених доказа, услед чега ни наведене одредбе нису биле законски основ за обавезивање тужене на исплату траженог потраживања. Стога је, због погрешне примене материјалног права другостепена пресуда преиначена и потврђена првостепена одлука.

Према успеху тужене у парници, тужилац је обавезан да накнади туженој нужне трошкове вођења поступка по ревизији за састав ревизије и у висини судских такси за ревизију и одлуку о ревизији у укупном износу од 111.000,00 динара на основу члана 153., 154. и 165. став 2. Закона о парничном поступку и важеће АТ и ТТ.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Миломир Николић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић